

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İnşaatlarda kullanılan demirlerin, hurda malzemelerden imal edilmesi, Bingöl Depreminde, Kayseri'de ve daha pek çok olayda da görüldüğü üzere, çöken inşaatlarda pek çok faciaya neden olmaktadır.

Bu duruma seyirci kalınması halinde daha nice faciaların olacağı da kuşkusuzdur.

Ülkemizdeki inşaat demirlerinin imalatı ve kalitesiyle ilgili hususların araştırılması amacıyla Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

Muharrem Kılıç
Malatya Milletvekili
ve 39 Milletvekili

1. Muharrem KILIÇ- Malatya Mv.
2. Ferit Mevlüt ASLANOĞLU- Malatya Mv.
3. İsmet ATALAY- İstanbul Mv.
4. Yakup KEPENEK- Ankara Mv.
5. Halil TİRYAKİ- Kırıkkale Mv.
6. Hüseyin ÖZCAN- Mersin Mv.
7. Muharrem ESKİYAPAN- Kayseri Mv.
8. İsmail DEĞERLİ- Ankara Mv.
9. Hüseyin EKMEKÇİOĞLU- Antalya Mv.
10. Atila EMEK- Antalya Mv.
11. Muharrem TOPRAK- İzmir Mv.
12. Hasan Fehmi GÜNEŞ- İstanbul Mv.
13. Osman ÖZCAN- Antalya Mv.
14. Nail KAMACI- Antalya Mv.
15. Nurettin SÖZEN- Sivas Mv.
16. Feridun Fikret BALOĞLU- Antalya Mv.
17. Mehmet Vedat MELİK- Şanlıurfa Mv.
18. Uğur AKSÖZ- Adana Mv.
19. N. Gaye ERBATUR- Adana Mv.
20. Atilla KART- Konya Mv.
21. Ali OKSAL- Mersin Mv.
22. Şefik ZENGİN- Mersin Mv.
23. Ahmet KÜÇÜK- Çanakkale Mv.
24. Mahmut DUYAN- Mardin Mv.
25. Sabahattin CEVHERİ- Şanlıurfa Mv.
26. Hasan ÖREN- Manisa Mv.
27. İnal BATU- Hatay Mv.
28. Salih GÜN- Kocaeli Mv.
29. Mehmet BOZTAŞ- Aydın Mv.
30. Mehmet Vedat YÜCESAN- Eskişehir Mv.
31. Mustafa SAYAR- Amasya Mv.
32. Atilla BAŞOĞLU- Adana Mv.
33. Mehmet YILDIRIM- Kastamonu Mv.
34. Ahmet YILMAZKAYA- Gaziantep Mv.
35. Hasan AYDIN- İstanbul Mv.
36. Sıdika SARİBEKİR- İstanbul Mv.
37. Necati UZDİL- Osmaniye Mv.
38. Halil ÜNLÜTEPE- Afyon Mv.
39. Mehmet Ziya YERGÖK- Adana Mv.
40. Orhan ERASLAN- Niğde Mv.

GEREKÇE

Ülkemiz, Dünya Demir - Çelik üretiminde 2003 verilerine göre 13. sıradadır. Üretimde; 9.5 milyon ton cevher, 2.5 milyon ton pelet (zenginleştirilmiş cevher) kullanılmaktadır.

Malatya-Hekimhan-Hasançelebi'de, Sivas-Divriği'de ve daha pek çok bölgemizde büyük demir madeni rezervlerimiz bulunmaktadır. Özellikle Hasançelebi, adeta bir demir madeni deposudur. MTA tesbitlerine göre Hasançelebi'de yaklaşık 3.2 milyar ton işlenebilir maden rezervi vardır.

Bu nedenle, 1978 yılında Hasançelebi'de pelet tesisi kurulmasına karar verilip; şantiye ve laboratuvar da kurulmasına rağmen her nedense 1984 yılında bu karardan vazgeçilmiştir.

Bu vazgeçmede, bir takım iç ve dış çıkar çevrelerinin ülkemizde hurda demirle imalat yapma girişimlerinin etkisi büyük olmuştur. Gelişmiş batı ülkeleri hurda malzemelerini bizim gibi gelişmekte olan ülkelere göndererek adeta bizim gibi ülkeleri bir hurdalık gibi kullanmaktadırlar. Hurda demirle, yoğun enerji tüketen ark-fırınlara kullanılarak katma değeri düşük, demir-çelik üretimi yapılmaktadır. Ancak bu üretilen demir-çelik ürünleri "dirençsiz, yorgun ve depreme dayanıksız" olup en küçük bir etkiye kopmakta ve bükülmektedir.

Türkiye, hem ithal hurda madde bağımlısı yapılmış, hem de yurtdışından alınan kömür ve gazla üretilen elektrik enerjisi ile bu hurda maddeleri yeniden mamul hale getirmeye çalışarak büyük bir yük altına girmektedir. Bu sayede sadece hurda demirle ilgili yılda tahmini 1 milyar dolar dövizimiz yurt dışına gitmektedir.

Türkiye; nükleer atık dahil, her türlü kirliliği ve bir çok ağır metali de bünyesinde taşıyan hurdaların ithalinde, hurda ithalatçıları içinde birinci sıradadır.

Dünya Demir-Çelik üretiminde üretimin %70'i cevher işleyen tesislerde; %30'u ise hurda işleyen tesislerde yapılmakta iken; ülkemizde ise üretimin %30'u cevher işleyen tesislerde, %70'i hurda malzeme kullanan ark ocaklarında yapılmaktadır.

Ülkemizde işletilmekte olan entegre demir-çelik fabrikalarının cevher ihtiyaçları yaklaşık 9.5 milyon ton olup, bunun ancak yarısı yurt içi üretimden karşılanmakta geriye kalan yaklaşık 5 milyon ton demir cevheri ise ithal edilmektedir.

Sadece Hasançelebi maden ocaklarının işletilmesi ve buraya peletleme tesislerinin kurulması durumunda demir ithalatına gerek kalmayacak; cevher, pelet ve hurda için ödediğimiz yaklaşık 2.5 milyar dolar ülkemizden çıkmamış olacaktır.

Ülkemiz, her alanda olduğu gibi demir cevheri yönünden de bir hazine iken üretimin ithal hurda maddelere kaydırılmasının nedenlerinin; ülkemizdeki demir madenlerinin bir an önce üretime açılarak peletleme tesislerinin kurulmasının sağlayacağı yararların; hurdadan imal edilen demir-çelik ürünlerinin bir an önce tespit edilmesi ve depreme dayanıksız bu yorgun inşaat demirlerinin inşaatlara sevkinin engellenmesi gerektiğinin araştırılması amacıyla bu araştırma önergesi hazırlanmıştır.